

Kuda nakon faksa?

Matija Herceg¹, Boris Skopljak² i Zoran Stržak³

Gotovo svakom studentu viših godina Geodetskog fakulteta vrlo se teško odlučiti gdje će i što raditi nakon diplome. Osim zaposlenja u nekoj tvrtki, što će većina odabratи, gotovo uvijek postoji mogućnost izbora znanstveno-nastavne karijere upisom poslijediplomskog studija. Svaki će se »friški« diplomirani inženjer, ovisno o kriteriju po kojem bira zaposlenje, nastojati zaposliti u nekoj geodetskoj tvrtki, katastru ili institutu, a neki će nastaviti školovanje ostankom na fakultetu ili odlaskom u inozemstvo na poslijediplomski studij u vlastitom aranžmanu. Kriteriji izbora zaposlenja kao npr. finansijska strana, znanstveno ili stručno napredovanje i drugo, ovisit će o željama i prioritetima pojedinaca. No, zapravo vrlo malo studenata zna što stvarno može postići u kojem poslu i kakav je svijet nakon diplome.

Koliko je zanimljiviji rad u privatnoj tvrtki (privredi) u odnosu na rad na fakultetu (rad sa studentima i pisanje znanstvenih i stručnih radova), i kolika je mogućnost zarade, samo su neka od pitanja na koja odgovore traže mnogi studenti, često prekasno. Neodgovorena su i pitanja o tome što se traži uz diplomu, tko ima prednost pri zapošljavanju i koji se poslovi obavljaju na kojim radnim mjestima.

Kako bismo što bolje predočili sadašnjim studentima, budućim inženjerima geodezije, današnju situaciju zaposlenja u struci u Hrvatskoj i izvan nje; kao i druge mogućnosti - nastavljanje usavršavanja poslijediplomskim studijem (u Hrvatskoj i izvan nje), zamolili smo već zaposlene geodete da nam opišu svoj rad u geodetskoj struci nakon diplome.

Prije toga ćemo ukratko opisati obrazovni put koji je, nažalost, zastavljen i slijedi ga daleko manji broj diplomanata. Pod obrazovnim putom podrazumijevamo upis poslijediplomskog studija, odnosno nastavak studija. Student koji je završio fakultet

može birati upis na poslijediplomske studije u Hrvatskoj i u inozemstvu iz geodezije i geoinformatike i srodnih znanosti. Jedina institucija u Hrvatskoj koja pruža poslijediplomski studij geodezije i geoinformatike je Geodetski fakultet. Za upis studija, osim diplome, potreban je prosjek ocjena 3,5 (ili preporuke profesora) i 300 ECTS bodova. Kako studenti starog programa diplomom na računu imaju 270 ECTS bodova, (za razliku od bolonjaca, budućih magistara struke koji će imati 300 ECTS-a) moraju ostvariti razliku od 30 ECTS bodova putem raznih aktivnosti, koje ipak nisu predmet ovog članka, ali dobro ih je spomenuti – znanstveni članci, predavanja, itd. Student može birati između dvije vrste studija: poslijediplomski specijalistički ili poslijediplomski znanstveni studij. Specijalistički studij traje dva semestra i koncentrira se na stručno usavršavanje pojedinca u određenom području. Završetkom studija se stjeće titula specijalista struke. Ipak, zbog obujma i ugleda u ovom području je privlačniji poslijediplomski znanstveni studij koji traje šest semestara i završava obranom doktorske disertacije i stjecanjem titule doktora tehničkih znanosti. Cijena studija na našem fakultetu je 90 tisuća kuna. Svoje znanje iz geodezije možete uvelike proširiti i na mnogim inozemnim tehničkim sveučilištima od kojih je vrijedno spomenuti najpoznatije TU Graz, TU Delft, TU Wien, nekoliko njemačkih (npr. u Hannoveru) i američkih sveučilišta.

Kao studenti nismo kompetentni pisati o ovoj temi stoga smo nastojali prikupiti iskustva diplomiranih inženjera geodezije zaposlenih u raznim granama geodetske struke. Nadamo se da ćete se pronaći u jednoj od njih ili da ćete barem dobiti orientacijski uvid o spomenutim mogućnostima života nakon diplome.

[1] Matija Herceg, Usmjerjenje: Satelitska i fizikalna geodezija, Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, e-mail: mherceg@geof.hr

[2] Boris Skopljak, Usmjerjenje: Inženjerska geodezija i upravljanje prostornim informacijama, Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, e-mail: bskopljak@geof.hr

[3] Zoran Stržak, Usmjerjenje: Satelitska i fizikalna geodezija, Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, e-mail: zstrizak@geof.hr

Goran Buble

student
doktorskog
studija na
University of Arizona

• O Americi i smislu života •

E: Zašto ste se odlučili za poslijediplomski studij?

G: Dobro pitanje! Često se pitam čemu sve ovo? Mogao sam sam ostati doma, igrat balote, raditi od 9 do 5, štedjeti za stare dane, otići nedjeljom u shopping, kupiti auto na kredit i biti Hrvat. Eto, nekako je sve suprotno ispalio. Priznajem, razlog je što mi nakon diplome konačno ništa nije bilo jasno, pa mi se činilo da je poslijediplomski studij prava prilika da se konačno opamtem.

E: Koje prednosti pruža poslijediplomski iz vaše perspektive?

G: Prije svega, još jednu priliku da se čovjek odluči što želi u životu! Pruža priliku za stjecanjem vrhunskog specijalističkog znanja lako primjenjivog na tržištu rada. U SAD-u, naftne kompanije (Shell, Texaco, Cocono Philipps i druge) se doslovno trguju za studentima koje bi regrutirali čim doktoriraju. Ne treba ni spominjati o kakvima se plaćama i povlasticama u tom slučaju radi.

E: (Ukoliko imate spoznaja) Možete li usporediti poslijediplomski ovdje i vani?

G: Razlike se mogu izraziti u astronomskim omjerima! Prva razlika koju čovjek primijeti je ogromna količina kapitala koju znanstvenici imaju na raspolaganju. Zdrava konkurenca potiče kvalitetu istraživanja i potiče »izvrsnost« o kojoj dr. Primorac voli govoriti. Takoder, student ima slobodu da sa svojim mentorom samostalno bira istraživanja i projekte na kojima se želi usavršavati. Bitna razlika je i težina ispita. Primjera radi, u 4. semestru studenti moraju položiti »comprehensive exam«, a da bi ga položili, moraju impresionirati komisiju od pet članova. Moj prijatelj, seizmolog Turčin iz Ankare, čovjek od 2 m i 100 kg, nije impresionirao komisiju. Van svih pravila, dobio je još jednu šansu i od tada samo uči, moli se i ne poznaće

društveni život. Studenti se doslovno pripremaju po godinu dana intenzivnog rada za taj ispit. Stoga vjerujem da studenti u SAD-u pohadaju kvalitetniji program. No, isto tako vjerujem da je to samo posljedica boljih uvjeta studiranja i pitam se gdje bi Hrvatska bila da ima takve uvjete. Takoder, prva činjenica koju čovjek primijeti je da je novac ovdje relativna kategorija i da se ne mjeri u istim brojevima kao u Hrvatskoj. Svaki student vozi automobil za koji bi prosječan Hrvat mjesечно dao pola plaće. Već sam se navikao na pijane pankere s istetoviranim licima kako ulaze u Lexus i plaćaju pivo zlatnim kreditnim karticama. Ja sam kupio samo Saab kabriolet i svima je jasno da nisam Amerikanac.

E: Koji status imamo s titulom dipl. ing. u svijetu?

G: Kao posljedica neusklađenosti sa sustavom obrazovanja na Zapadu, diploma dipl.ing. se prevodi u BSc što je znatna degradacija s obzirom na napor potreban da se stekne titula dipl.ing. u Hrvatskoj. Reforma koju je donijela Bolonjska deklaracija bi trebala to promjeniti.

E: Znanje stranog jezika u geodeziji (koji su potrebni/neophodni za Europu, a koji za svijet)?

G: Engleski se globalno smatra neophodnim. Međutim, u njemačkom govornom području poslijediplomski program se izvodi na njemačkom jeziku i poznavanje istog se smatra neophodnim. Ja sam otkrio da je istočnoevropski naglasak nemoguće sakriti, tako da mi usporedbe s Boratom više i ne smetaju. Sad samo kažem da sam iz Kazahstana, pa sam miran. Projekat ocjena nije presudan, ali u svakom slučaju pomaže. Najvažniji su iskustvo, motivacija i preporuke.

E: Možete li usporediti radne uvjete ovdje i vani?

G: Priznajem da su radni uvjeti ovdje mnogo bolji, ali samo zbog više novca koji je na raspolaganju. Studenti ovdje rade na projektima širom svijeta. Ja radim u Italiji, Hrvatskoj i Kaliforniji, a od sljedeće godine i na Kreti, Islandu i Panami. Vjerujem da je upravo lako dostupan i sveprisutan novac razlog slike među profesorima i dobrih međuljudskih odnosa. Atmosfera je

jako prijateljska i nema naglaska na hierarhiji. Svačije mišljenje se uvažava i smatra bitnim, kreativnost se potiče. Često mi se čini kako se ovdje nitko ne svada ni s kim i svatko surađuje s kim god hoće. Ipak, siguran sam da bi se to sve promijenilo da nema lako dostupnog novca za projekte. Svi se nose neformalno, nema kravata, odjeća i lakiranih cipela. Upravo suprotno, šlape, majice s Ramonesima i kratke hlače (hvala pustinji na vječno ljetnim temperaturama) su standard među profesorima i studentima.

Općenito, ljudi su ovdje vrlo posvećeni istraživanjima i primjećujem da ne gledaju na to kao na posao već kao na nešto što vole. I sam odlazak na šalter u policiju po neki nebitni formular pretvara se u ugodno iskustvo. Meni se kao Dalmatinu na to jako teško priviknuti. Ipak sam naučen da je posao nešto što mi je nametnuto, strano, mrsko i što me polako i sigurno guši. Jedini se ja želim što imam brdo posla, što moram napisati seminar i što ponekad propuštam koncerте, fešte i tulume.

mr. sc. Martina Gucek Geofoto d.o.o.

• Quo vadis nakon faxa? •

Razmišljajući o svom dosadašnjem radu i poslovnom iskustvu mogla bih napisati stranice i stranice teksta, a na svakoj bi se definitivno našao zanimljiv i poučan trenutak. To se naziva iskustvo koje s godinama radnog vijeka raste i oblikuje naša razmišljanja i htijenja, a svakako definira radnu i poslovnu sposobnost svakog od nas.

Kao asistentica na fakultetu poslijednjih pet godina i nekoliko mjeseci rada u privredi, možda nisam prava osoba koja bi mogla dati jedno dobro uputstvo i smjernicu našem budućem pravostupniku i magistru geodezije kuda krenuti nakon faksa, ali bih upravo neka svoja razmišljanja htjela pružiti onim ambicioznim studentima koji žele više i bolje.

Na pragu smo velikih promjena i turbulencija u sustavu visokog obrazovanja i sve dok se ne poslože neki zadani državni ciljevi, kao povećanje

broja ljudi s visokom stručnom spre-mom, kvaliteta obrazovanja uvelike će ovisiti o pojedincu. U svijetu, a i kod nas sve više se potiče, a i teži cjeloživotnom školovanju. Čovjek koji više zna i posjeduje specifična znanja i vještine više vrijedi na tržištu kapitala bez obzira na formalno obrazovanje. Dakle, student koji je za vrijeme studija stjecao dodatna znanja, kao npr. učenje stranih jezika, rad u struci u Hrvatskoj ili u inozemstvu, daleko se više izdiže od svojih kolega. Stoga svi-ma koji još studiraju preporučujem da prošire svoje horizonte i uz studiranje uključe u rad. Mogućnosti su sve veće i gotovo svi koji žele u ljetnim mjeseci ma mogu naći neku zanimljivu praksu u inozemstvu, dobro plaćen terenski posao diljem »Lijepe naše« ili volontirati u nekim željenim geodetskim tvrtkama. Vjerujte, ukoliko nećete zna-ti kuda i u kojem smjeru krenuti, na-kon takvih iskustva tokom studiranja biti će vam puno puno lakše odabratи pravi put.

Raditi u privredi nakon diplome ili ostati na fakultetu? Ja sam rijetki primjer osobe koja je to obrnuto napravila i nakon pet godina rada na fakultetu, magisterija i upisanog doktorata otišla raditi u privrednu. Međutim, putovi su različiti i svaki ima svoje prednosti i mane. U svakom slučaju, odabir puta će vam olakšati činjenica da znate što želite. Ali to većina ljudi ne zna i zato je najbolje na vrijeme početi tražiti; raditi različite poslove i iz svakog pokušati izvući najbolje što možete. Radeći na fakultetu kao asistentica, uvidjela sam kako je teško biti učitelj i kako za tu vrstu posla morate imati i malo glumačkih sposobnosti. Povrh svega morate imati sposobnost animirati veliki broj studenata da izvrše svoje obaveze i uvjeriti ih kako je to na kraju krajeva dobro za njih. U tom poslu susrećete se s različitim profilom studenta što se tiče usvojenog znanja, ali i različitog karaktera. Prije su profesori i asistenti sami po svojoj funkciji imali autoritet i nije bilo upitno rade li se neke stvari ispravno, imaju li smisla ili ne. Danas je situacija drugačija i studenti dobivaju sve veći značaj u kreiranju znanja koja trebaju usvojiti tijekom studija. Time studenti dobivaju veća prava, ali i obaveze koje im, u krajnjem slučaju, omogućavaju odabir boljeg posla.

Međutim, rad na fakultetu ne bi se trebao fokusirati samo na rad u na-stavi, već prije svega znanstvenom i stručnom radu. Već samom izradom diplomskog rada je student jednom nogom zakoračio u jedan prekrasan i zanimljiv, nadasve kreativan istraživački svijet.

Većina studenta neće ostati raditi na fakultetu, već će nekolicina krenuti u državne firme, a većina u privrednu. Posljednjih nekoliko mjeseci rada u vodećoj hrvatskoj geodetskoj tvrtki unijelo je dinamiku u moj život. Vjero-jatno su iskustva mojih kolega u privredi različita, ali jedno je svima zajedničko. Rad, red i disciplina karakteristike su koje svaki poslodavac cijeni i želi os-tvariti. Uz dobro vodstvo i strategiju i navedene osobine, uspjeh ne može izostati. Preuzimanje značajne odgovornosti, motiviranost i spremnost na brzo savladavanje različitih vještina i znanja doći će do izražaja u svakoj pri-vatnoj tvrtki. Idealno za osobe željne adrenalina i malo sna!

Svakom budućem diplomantu preporučila bih izvrsnu knjigu, tj. vodič »Hoću bolji posao« skupine autora (Bakić, Čubranić, Hunjet). Knjiga je namijenjena svakome tko traži posao, a i onima koji nakon nekog vremena žele promijeniti posao. Za kraj sam izdvojila nekoliko citata koji se meni čine jednim od najvažnijih za uspjeh u poslu:

»Budite spremni stalno učiti i usavršavati se. Budite inovativni i hrabri u nesigurnim situacijama. Iskušajte nove pristupe. Učinite ono što vas plaši. Ne bojte se riskirati i ne sramite se pokucati na bilo čija vrata. Upamtite da je najveći rizik ne preuz-mati rizik.«

**Martino
Baković
dipl. ing (30)
Geoprojekt, Split**

E: Kako to da ste se odlučili za rad u privatnoj firmi, a ne za poslijediplomski studij ili državnu firmu (koji su razlozi prevagnuli)?

M: Smatram da poslijediplomski nema pretjeranog smisla ako ne ostajete

poslije raditi na faksu. Radio sam u katastru koji je trebao financirati moj poslijediplomski studij, međutim, bi-rokracija je veoma jaka u državnim firmama, a meni kao mladom dipl. inženjeru je trebao financijski poticaj te me je rješavanje financijskog pitanja tjeralo da radim. Tako sam otišao iz Katastra i potom se zaposlio u Geoprojektu u kojem sam jako zadovoljan poslom koji obavljam i financijskim dijelom.

E: Je li Vam sada žao što niste išli na poslijediplomski?

M: Ponavljam, žao mi je iz razloga što me je oduvijek privlačilo da upišem poslijediplomski, vidio sam se u tome, ali opet je došao problem stambe-nog pitanja, morao bih ostati živjeti u Zagrebu te bih na faksu kao znan-stveni novak zaradivao premalo da bih mogao živjeti od toga bez riješenog stambenog pitanja.

E: Možete li usporediti radne uvjete u privatnoj i državnoj firmi (po onome što ste čuli od svojih kolega ili iz vla-stitog iskustva)?

M: Da, radio sam u Katastru i sada u privatnoj firmi Geoprojekt. U državnoj firmi, kao što je Katastar, vi radite cijeli dan neki posao koji se može efektivno odraditi u par sati, dok u dobro organiziranoj privatnoj firmi možete svoj posao odraditi jako brzo i ne morate čekati da vam otkuca kraj radnog vre-mena da biste otigli kući, već je bitno jeste li ispunili svoju normu. Doduše, moguće je isto tako naići i na privatnika koji će vas nastojati maksimalno iskoristiti te će vas zvati i nedjeljom i pitati je li gotov projekt koji treba biti gotov za ponедjeljak. Državna firma također nudi neku sigurnost i ne stvara vam pritisak koji vam može stvoriti neki privatnik velikih ambicija.

E: Možete li usporediti plaću u pri-vatnoj i državnoj firmi ?

M: Iz iskustva mogu reći da je u priva-tnim firmama nešto bolja plaća.

E: Ono što sigurno najviše zanima studente Geodetskog fakulteta je iznos početničke plaće u Hrvatskoj i o čemu ovisi?

M: Početničke plaće se kreću u iz-nosima od 4000 kn do 4500 kn, što s terenima i prekovremenima može nar-

asti i do 6000, odnosno 7000 kn.

E: Koliko se cijeni »friško« diplomirani inženjer geodezije bez iskustva?

M: Upravo koliko sam rekao, 4500 kn. Nemojte biti u zabludi - nitko ne želi plaćati vašu titulu, već je bitno koliko vi znate i koliko ste spremni raditi i učiti.

E: Je li upravo diplomirani inženjer geodezije spreman, tj. sposoban odgovoriti na sve izazove koji se pred njega postavljaju u privatnoj firmi?

M: Mogu reći da nas fakultet slabo priprema za ono što nas čeka na terenu, na faksu se radi premašno što se tiče praktičnog dijela, tj. same izmjere i izrade parcelacijskih elaborata, tako da na prvo radno mjesto dolazimo prilično nespremni za izazove koji nas očekuju.

E: Koja je razlika između inženjera i diplomiranog inženjera (plaća, stručnost)?

M: Što se tiče posla, kada bih imao vlastitu firmu, više bih cijenio sposobnog tehničara i inženjera od nekakvog diplomiranog inženjera koji ne zna raditi dobro svoj posao. Mislim da slično razmišlja i većina vlasnika privatnih tvrtki. S druge strane, dipl. inženjer nakon tri godine radnog staža u struci i položenog stručnog ispita ima ovlaštenje koje je danas jako bitno. Inženjer mora imati deset godina staža, dva objavljenih rada u stručnom listu i stručni ispit kako bi stekao pravo na vlastiti pečat i primanje u Komoru.

E: Kakve su mogućnosti napredovanja (stručnog, pozicijskog, znanstvenog) u privatnoj, odnosno u državnoj firmi?

M: U državnoj firmi se jako teško napreduje, tu je birokracija, kako sam već rekao, dosta jaka. Ako se želite stručno usavršavati, morate pisati službene molbe na čiji odgovor morate čekati mjesecima i u dosta slučajeva bude negativan zbog nedostatka državnih sredstava. Što se tiče usavršavanja kod privatnika, tu se nudi jedan drugi oblik stručnog usavršavanja, tj. postoji mogućnost da čete mnogo naučiti od ljudi s kojima radite i od vlastitog šefa, kojemu je u interesu da ima sposobnog radnika

koji će ga moći zamijeniti u nekim situacijama.

E: Jesmo li podcijenjeni kao struka? (kako čujemo, obično svu slavu pokupe građevinari i arhitekti.)

M: Istina je da je naša struka usko povezana s ove dvije navedene, no smatram da geodeti moraju iskoristiti činjenicu da su oni prvi na terenu, prvi stupaju u kontakt s vlasnikom zemljišta. Velika većina naših kolega se zadovoljava da dode na teren, odmjeri svoje, obavi posao u dva-tri dana i uzme 2000-3000 kn za elaborat. Umjesto da budu tako inertni, geodeti bi mogli odraditi pravi posao tako što su prvi na terenu, mogu naći lokaciju, investitore i zaraditi mnogo više od gore navedenih 2000-3000 kn.

E: Mislite li da nam građevinari i drugi stručnjaci tehničkih znanosti kradu posao?

M: Ove druge struke mogu krasti posao samo nesposobnim geodetskim stručnjacima koji ne zaslužuju da se nazivaju geodetima, nitko nije sposoban niti oposobljen obaviti bolje naš posao od nas samih.

E: Za koje smo još poslove ospozblijeni, a neke druge struke nam ih »kradu«?

M: Problem se često stvara između geodetskih firmi medusobno kada se pojavе ljudi ili tvrtke iz naše struke koje postave sramotno nisku ponudu kako bi dobili posao na nekom natječaju. Na taj način se samo degradira struka i obezvreduje naše zanimanje geodeta. Mislim da u svemu najviše profitiraju pravnici koji obavljaju onaj dio pronalaska lokacije, investitora i izvodača koji bismo trebali preuzeti mi geodeti.

E: Prati li privreda tehnološki napredak (noviji geodetski instrumenti, automatizacija...)?

M: U svakom slučaju, prate se trendovi i nove tehnologije i sve se velike tvrtke jako trude da idu u korak s novih tehnologijama i dostignućima, kako zbog svoga rejtinga među ostalim tvrtkama, tako i zbog unapredivanja i bržeg obavljanja posla. Međutim, u svemu treba biti jako racionalan i koristiti instrumente koji će korektno obaviti posao za traženu točnost, a ne pretjerivati. Za običnu tahimetriju i

premjer terena za parcelacijski elaborat jednako dobar posao se može obaviti s Leicom TC 605, kao i s najnovijim SmartiStationom.

Anonimus xy

E: Kako to da ste se odlučili za rad u privatnoj firmi, a ne za državnu ili možda poslijediplomski studij, koji su razlozi prevagnuli?

A: Studentska praksa u privatnoj firmi je dosta utjecala na moju odluku i činilo mi se da je u privatnoj firmi (makar u onoj u koju sam je došla) dosta širok opseg poslova koji se rade, da postoji veća mogućnost učenja uz direktni kontakt s klijentima, rad s novim instrumentarijem, naprednim programima za obradu i ostalo (naravno, uz nadzor mentora stručnjaka), i što je najvažnije: kontinuirano učenje uz mentora i starije kolege te mogućnost prikupljanja što većeg znanja radi eventualnog osamostaljenja u svom budućem radu.

E: Je li Vam sada žao što niste isli na poslijediplomski?

A: Nije, htjela sam što prije početi raditi, a poslijediplomski je dolazio u obzir jedino kad mi to moja finansijska situacija dozvoli, no kad čovjek jednom počne raditi (čak i kad stekne neku materijalnu sigurnost), nekako mu se knjiga i učenje i sve ostalo što ide uz to čini jako daleko (makar je tako kod mene bilo). Možda da je bilo mogućnosti da ga vrlo brzo upišem, ali..

E: Imate li možda radnog iskustva u više firmi, možete li usporediti radne uvjete tih firmi?

A: Radno iskustvo sam stjecala samo u jednoj firmi

E: Možete li usporediti radne uvjete u privatnoj i državnoj firmi (po onome što ste čuli od svojih kolega ili iz vlastitog iskustva)?

A: Mislim da su uvjeti u privatnim firmama svakako bolji, iako, prema pričama svojih kolega, i nadležni u državnim firmama se trude svojim mlađim inženjerima osigurati što bolje uvjete.

E: Možete li usporediti plaću u privatnoj i državnoj firmi?

A: U početku su otrprilike jednake, svi počinjemo isto, iako postoji mogućnost da plaća u privatnoj firmi bude veća ako već dolaziš s nekim radnim iskustvom koje si stjecao radeći kao student za njih ili slično.

Ako dolaziš bez ikakvog iskustva, direktno iz školske klupe, onda visina plaće ovisi o tome koliko se brzo snalaziš na zadatku i... Što si prije sposoban samostalno pristupiti rješavanju problema, davanju prijedloga za rješavanje, aktivnom sudjelovanju na projektu, dovođenju nekog aktualnog projekta do kraja, bez tuđe pomoći, ali uz uvijek moguće konzultacije s mentorom.

E: Ono što sigurno najviše zanima studente Geodetskog fakulteta je iznos početničke plaće u Hrvatskoj. O čemu ovisi?

A: Oko 4000 kn, naravno, može se razlikovati od firme do firme, a iznos se povećava zavisno o onome o čemu sam prije govorila.

Znači, bilo bi najpoželjije doći kao početnik, ali s nekim već prethodno stečenim iskustvom.

E: Koliko se cjeni »friško« diplomirani inženjer geodezije bez iskustva?

A: Mislim da se cjeni, samo iz njega treba »isklesati«, da tako kažem, novu osobu koja će biti u mogućnosti samostalno obaviti zadatke do kraja

E: Je li upravo diplomirani inženjer geodezije spreman, tj. sposoban odgovoriti na sve izazove koji se pred njega postavljaju u privatnoj firmi?

A: Nakon mnoštva slova i brojki te informacija prikupljenih na fakultetu, osjećaš se spreman odgovoriti na sve izazove, no to je jedna sasvim druga dimenzija, posebno ako dolaziš bez ikakvog iskustva, treba ti nekoliko mjeseci prilagodbe i prebacivanja iz onih »divnih« ispitnih rokova, studentskih druženja i svega ostalog u stvarni život, tih nekoliko mjeseci je malo nezgodno, ali kasnije obavljaš sve poslove bez nekih posebnih problema.

Naravno, uvijek se možeš savjetovati sa ovlaštenim inžinjerom kod kojeg radiš ili s nekim iskusnijim kolegom, tako da poslije sve ide, recimo, glatko.

E: Koja je razlika između inženjera i diplomiranog inženjera (plaća, stručnost)?

A: Ne znam kakva je mogućnost inženjera da stekne ovlaštenje, ne znam kako je to sad po »Bologni«, u mojoj je generaciji ta titula inženjera bila ukinuta, a oni koji su to završili su mahom upisivali »visoku«, dakle da bi stekli zvanje diplomiranog, tako da...

E: Kakve su mogućnosti napredovanja (stručnog, pozicijskog, znanstvenog) u privatnoj, odnosno državnoj firmi?

A: U privatnoj sam već objasnila, a u državnoj... Ne znam.

E: Što mislite o geodeziji u Hrvatskoj?

Jesmo li podcijenjeni kao struka? (kako čujemo, obično svu slavu pokupe građevinari i arhitekti.)

A: U principu, mislim da nismo, vrlo usko surađujemo i u onim okvirima poslova koje obavljamo, kao struka samo dosta cijenjeni, mislim da nas arhitekti i građevinari poštuju, kao i mi njihov rad i struku.

E: Mislite li da nam građevinari i drugi stručnjaci tehničkih znanosti kradu posao?

A: Ne. ♦

